

Det er en vel bekendt Sag, at Grønland er det af alle arktiske Lande, der ganske særligt har tiltrukket sig hele den civiliserede Verdens Opmærksomhed paa Grund af dets i mange Retninger ejendommelige Naturforhold, der den Gang, da Kommissionen begyndte sin Virksomhed, kun vare kendte i den ydre Del af Kysttrækningerne, paa enkelte Undtagelser nær. Da de arktiske Undersøgelser staa saa at sige paa Dagsordenen, vilde det med Rette være blevet lagt Danmark til Last, hvis det havde holdt sig tilbage fra at tage Del i Undersøgelsen af dette Biland, og det saa meget mere, som Statskassen har hævet ikke ubetydelige Indtægter deraf.

Det fortjener derfor i høj Grad Paaskønnelse, at Bevillingsmyndighederne beredvilligt have ydet, hvad der maatte behøves til at iværksætte den i 1875 fremsatte Plan for Undersøgelsen af den danske Del af Vestgrønland, og for bedre at faa et Overblik over de nu indvundne Resultater, skulle vi her fremsætte dem gruppevis.

I. De orografiske Undersøgelser.

Et føleligt Savn ved en hvilken som helst Beskrivelse af et Lands Naturforhold er Mangelen paa gode Kort, og for at afhjælpe dette have de 13 af de af Kommissionen udsendte 19 Ekspeditioner, ved Siden af andre Hverv været overdragne at optage Kort over den danske Del af Vestgrønland helt ind til Randen af Indlandsisen, som i den midterste Del af Landet ligger paa sine Steder over 20 Mil fra Kysten.

Med Aaret 1890 er den væsentligste Del af disse Undersøgelser afsluttet, idet der habes detaillerede Kort over hele Landet lige fra $74\frac{1}{2}^{\circ}$ til Sydspidsen ved E. Farvel. Paa medfølgende Kort (Bilag 1) er nærmere angivet, naar de ere optagne og af hvem, og mindre Kopier af dem findes i „Meddelelser om Grønland“ i I, II, IV, VI og det under Trykning værende VII Bd.¹⁾ med tilhørende Beskrivelser af de geografiske Forhold. Da Kortene tillige have stor Betydning for Besejlingen af Landet, ere alle originale Kort afgivne til Søarkivet, der paa dette Grundlag har udgivet foran nævnte Kort over Vest-Grønland.

Der mangler kun Optagelsen af et Specialkort over Dybdesholdene ved den vanskelige Indsejling til Julianehaab, som den fgl. Grønlandiske Handel sætter megen Pris paa at faa undersøgt; men dertil kunde Ekspeditionen i 1890 under Løjtnant Bloch ikke faa Tid.

II. De geologiske Undersøgelser.

Ved disse er det nu godtgjort, at Bjergarterne i den nævnte Del af Vest-Grønland fortrinnsvis henhøre til Grundfjelds-Dannelserne (Gnejs, Hornblendeskifer, Granit og Syenit), der ogsaa ere de raabende i den allerførste Del af Norge, der i geologisk Henseende har en paafaldende Lighed med Grønland.

I denne Ensformighed er der kun en Afvæksling paa 3 Steder, nemlig:

a) I Partiet ved Baigat, Umanak-Bugten og paa Svartenhuk's Halvø, hvor der paa Grundfjeldet er affat et flere Tufinde Jod mægtigt Dække af Basalt. Denne har faaet en særegen Betydning ved det deri forekommende saakaldte „Meteorjern“, som er paavist af Museumsassistent Steenstrup flere Steder i Basalten paa Disko. Ved hans Undersøgelse er det nu godtgjort, at dette Jern ikke er af meteorisk Oprindelse (hidrørende fra Verdensrummet), men er tellurisk o: udsøndret som større eller mindre Klumper i selve Basalten, hvilket findes nærmere udviklet i IV B.

Hvad der endvidere har været Genstand for Undersøgelser i dette Parti, er Planteforsteningerne i de i Basalten indlejrede Skifer- og Sandstenslag. De ere affatte i Kridt- og Tertiærtiden, og de afgive Vidnesbyrd om, at selv i den sidstnævnte Periode har der i Nord-Grønland herstet et subtropisk Klima. Ved Steenstrups fjeldne Samlertalent hjembragtes der fra hans Undersøgelse i Aarene 1878-80 en meget betydelig Mængde Forsteninger fra ikke mindre end 36 Fjndesteder, medens man tidligere kun kendte

¹⁾ Vi foretrakke her at bruge Benævnelserne „Bind“, der er mere betegnende end „Hæfte“, skønt dette er anvendt paa Titellbladet i „Meddelelserne“.